

2022-10-27

Brister inom Trafikskadenämnden

visar färsk uppsats från juristprogrammet vid Karlstads universitet

Varje år skadas många personer i trafiken. Den som fått varaktiga följder av skador i trafiken och inte kommer överens med sitt försäkringsbolag gällande skadeersättning kan vända sig till Trafikskadenämnden. Där prövas den skadelidandes ärende kostnadsfritt och utanför allmän domstol. I uppsatsen "Trafikskadenämnden: Tillvaratas konsumentens intressen?" ställer uppsatsskrivaren Jack Jonsson sig frågan om den skadelidandes intressen verkligen tillgodoses på bästa sätt i Trafikskadenämnden. Jonsson undersöker även om det råder en rättslig jämvikt mellan konsumenten (den skadelidande) och näringsidkaren (försäkringsbolaget). Nämnden har varit verksam i närmare 90 år men har enligt Jonsson sedan tidigt 2000-tal blivit alltmer ifrågasatt, inte bara av konsumenterna och deras ombud utan även deras medicinskt sakkunniga, då det är praktiskt taget omöjligt att få medhåll mot sitt försäkringsbolag. Frågan är om trafikförsäkringen gäller för den som drabbas av svåra, långvariga följder av nack-, rygg- eller hjärnskador.

Jack Jonssons uppsats visar att Trafikskadenämndens avgörande med tiden har tillfallit och gynnat försäkringsbolagen i allt högre grad. De senaste åren har endast cirka fem procent av nämndens avgöranden resulterat i en ökad ekonomisk ersättning för konsumenten (och i dessa få fall av allt att döma bara marginellt, inte i någon betydande grad). Detta menar Jonsson leder till att Trafikskadenämndens verksamhet hjälper och gynnar allt färre konsumenter jämfört med vad nämnden gjorde i tidigare skede av sin verksamhet. Vidare har de juridiska ombuden fått en alltmer central roll i Trafikskadenämndens verksamhet enligt Jonsson. Då nämnden är till för att konsumenter ska få ett alternativ till prövning i domstol blir det problematiskt att många ombud idag, utifrån rådande situation, tvingas avråda sina klienter att vända sig till nämnden på grund av den höga avslagsprocenten och de begränsade möjligheterna till ersättning för ombudskostnader.

Därtill är hela utredningsbördan överförd från försäkringsbolagen till konsumenten, som inte har vare sig kompetens eller resurser för denna. Jonsson lyfter i sitt arbete upp konsumentens utsatta situation vilken riskerar att leda till att mindre seriösa ombud erbjuder sig att representera den skadelidande trots vetskapen om att processen med största sannolikhet leder till ett avslag. Dessutom är det den skadelidande som själv får bekosta ombudets kostnader efter att de 5 timmar försäkringsbolagen ersätter är förbrukade. Någon skälighetsprövning av nivån på ombudets ersättning görs inte heller, vilket kan leda till att konsumenten hamnar i ytterligare ekonomiskt trångmål.

Jack Jonsson ville med sin uppsats försöka förklara varför utvecklingen ser ut som den gör och hur konsumenternas intressen ska tillvaratas. Detta lyckas han göra på ett trovärdigt sätt och påvisar att nämnden inte uppfyller de krav som anges i EU:s Tvistlösningsdirektiv angående sakkunskap, oberoende, opartiskhet, effektivitet och inte minst rättvisa. Examensarbetet visar på att det behövs kraftfulla ändringar inom Trafikskadenämndens regelverk och möjligtvis politiska reformer för att uppnå ett stärkt konsumentskydd i trafikskadefrågor. Bland annat lyfter Jonsson upp behovet av en förstärkt konsumentrepresentation i nämnden. Det framgår att nuvarande fackliga ombud inte är

tillräckligt utbildade inom konsumenträtt och försäkringsersättningsrätt. Det är tydligt att Trafikskadenämnden i dess nuvarande utformning inte utgör en rättsligt jämställd balansvåg mellan konsument och näringsidkare.

Läs studentuppsatsen via länk: <http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1683255&dswid=-7254>

Trafikskadenämnden: Tillvaratas konsumentens intressen?

Jonsson, Jack

Karlstads universitet, Fakulteten för ekonomi, kommunikation och IT, Avdelningen för juridik 2022 (Svenska)

Självständigt arbete på avancerad nivå (masterexamen), 20 poäng / 30 hp

Studentuppsats (Examensarbete)

Alternativ titel: The Road Traffic Injuries Commission: Is the interest of consumers safeguarded? (Engelska)

NRH Trauma riks, styrelse och vetenskapligt råd

Anneli Andersson, ordförande, NRH Trauma riks

I Vetenskapligt råd för NRH Trauma Riks ingår följande specialister,

<https://www.nrhtrauma.se/vetenskapligtrad/>:

Peter Borenstein, vice ordförande, professor i neurologi vid Strömstad Akademi, chefsläkare vid Scandinavian Brain Center i Göteborg.

Gunilla Bring, leg läk, med dr, specialist i rättsmedicin.

Olle Bunketorp, civilingenjör, f.d. överläkare i ortopedi vid Sahlgrenska universitetssjukhuset, docent i trafikmedicin vid Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet.

Bo C Bertilson, leg läk, med dr, specialist i allmänmedicin.

Malin Lindh, leg läk, med dr, docent i rehabiliteringsmedicin.

Per-Olof Eriksson, professor emeritus, klinisk oral fysiologi, Umeå universitet, Umeå.

NRH Trauma Riks – Nack-, Rygg- & Hjärnskadades rätt

Ordförande Anneli Andersson, Vice Ordförande Peter Borenstein

Postadress: Box 4, 671 21 Arvika

Mobil: 073-778 73 73

E-post: info@nrhtrauma.se

Besök våra webbsidor: www.nrhtrauma.se och www.whiplashinfo.se/

Facebook sida: NRH Trauma – Nack-, Rygg- & Hjärnskadades rätt

Org. nr: 802496 – 4085

Pg: 76 40 01 – 4 Bg: 5013–5250 Swish: 123 442 82 56

90-konto/Svensk Insamlingskontroll:

Pg: 90 05 32-3 Bg: 900–5323 Swish: 900 53 23